кількість і якість виділень з ока. Кількісну оцінку змін проводили за класифікацією A. Mayda і K. Chrusaielska.

Встановлено, що подразнюючий ефект проявлявся ознаками: гіперемія слизової оболонки ока - 2 бали, виражений набряк кон'юнктиви і часткове вивернення повік - 2 бали, шерсть навколо повік зволожена - 2 бали, помутніння рогівки - 4 бали, райдужної оболонки не видно - 4 бали. Подразнююча дія на слизову оболонку очей становить 10 балів. Це вказує на різко виражені подразнювальні властивості декаметоксину на слизову оболонку ока.

Результати проведених досліджень вказують, що декаметоксин володіє помірно-подразнювальними властивостями при однократному нанесенні на шкіру та різко вираженими подразнювальними властивостями при впливі на слизову оболонку очей.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ГІГІЄНІЧНИХ НОРМАТИВІВ ЯКОСТІ ВОДИ ВОДОЙМИЩ

Зайцев В. В.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпро (Україна)

Вступ. Постановою Кабінету Міністрів України (КМУ) від 19 вересня 2018 р. № 758 затверджено Порядок здійснення державного моніторингу вод, у тому числі поверхневих водоймищ, контроль за якістю яких входить ряду державних установ. У той же час, відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 січня 2016 р. № 94-р Санітарні правила і норми охорони поверхневих вод від забруднення (СанПіН 4630-88) втратили чинність. У зв'язку з цим необхідно слід встановити гігієнічні нормативи води водоймищ на сучасному етапі, що обумовило актуальність досліджень та мету роботи.

Мета. Обгрунтувати застосування гігієнічних нормативів води водоймищ, що діють в Україні, для потреб державного моніторингу поверхневих вод річок.

Матеріали і методи. Виконано аналітичний огляд діючих гігієнічних нормативів води водоймищ, що діють в Україні, та результатів досліджень води р. Дніпро та р. Інгулець, що виконані установами, що здійснювали держсанепіднагляд у містах Дніпропетровщини за 2008-2017 роки.

Результати та їх обговорення. В Україні, зокрема в Дніпропетровській області, з р. Дніпро надходить понад 85% води для потреб централізованого питного водопостачання населення. Встановлено, що річки Дніпро та Інгулець, головні джерела централізованого питного водопостачання великих міст Дніпропетровської області, систематично забруднюються органічними речовинами, про що свідчать наднормативні рівні $БСК_{повн.}$ у 1,79-2,21 ($p<0,01$), ХСК (2,12-2,63 нормативу; $p<0,01$), забарвленості (1,37 нормативу; $p<0,05$), окрім того у її воді періодично виявлялися перевищення у 1,11-1,35 рази ГДК нафтопродуктів, фенолів, марганцю, кадмію, нормативів індексу ЛПКП, коліфагів, вірусів ($p<0,05$). СанПіН 4630-88, що містив гігієнічні нормативи води водоймищ, втратив чинність з 01.01.2017 р. У той же час з 2019 р. встановлена система державного моніторингу вод. Її виконавцями визначені відповідні територіальні установи Державної служби з питань надзвичайних

ситуацій, Держводагентства та Мінприроди, при чому поверхневі води річок повинні вивчатися переважно Держводагентством України. До переліку фізико-хімічних показників моніторингу поверхневих вод, що використовуються для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення, включені: специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини), специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (миш`як, мідь, цинк, хром та інші речовини), а також усі інші чинники, перелік яких встановлено ДСанПіН 2.2.4.171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною". Враховуючи ситуацію, що склалася, тимчасово для гігієнічного нормування води річок на сучасному етапі доцільно застосовувати наступні нормативні документи: України:

- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів (ДСП), затверджені Наказом МОЗ України від 19.06.1996 р. №173 (додаток 11);
- ДСТУ 4808:2007 «Джерела централізованого питного водопостачання. Гігієнічні та екологічні вимоги щодо якості води і правила вибирання» (табл. 1, додаток Д).

За наявності цих нормативів якості води, на нашу думку, перевагу доцільно надавати більш жорстким. Тому для гігієнічного нормування води водоймищ для потреб рекреації та у межах населених пунктів, крім нормативів, викладених у додатку 11 ДСП 173-96, доцільно додатково порівнювати результати досліджень до нормативів викладених у таблицях 1,2 ДСП улаштування та експлуатації оздоровчих закладів, затверджених наказом МОЗ України від 19 червня 1996 р. № 172.

Висновки. На сучасному етапі для гігієнічного нормування якості води річко доцільно використовувати діючі санітарні та норми України: ДСП 173-96 (додаток 11), ДСП 172-96 (табл. 1, 2), ДСТУ 4808 (табл. 1, додаток Д).

ДО ПИТАННЯ ФОРМИ ПАСПОРТУ ВОДНОГО ОБ'ЄКТА

Зайцев В. В.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпро (Україна)

Вступ. У грудні 2020 року набув чинності наказ Міністерства охорони здоров'я України від 4 серпня 2020 року № 1788 «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктами господарювання вимог законодавства у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення». Відповідно до додатку 1 зазначеного наказу наведені форми акту, складеного за результатами проведення планового(позапланового) заходу із переліком питань щодо питної води. До переліку питань акту уперше включено пункт 1 щодо наявності у суб'єкта господарювання паспорту на водний об'єкт. На теперішній час в Україні форма зазначеного паспорту не затверджена.